

STENOMUSEN 54

MEDLEMSBLAD FOR STENO MUSEETS VENNER – JUNI 2011

Den dag Stenomusen gik over i historien

Den 26. maj 2011 blev grundstenen til udvidelsen af Væksthusene i Botanisk Have lagt, og Stenomusen var med.

Når arkæologer om flere hundrede år graver ud under Væksthusene i Botanisk Have i Aarhus, vil de sikkert finde et lidt tæret rør af rustfrit stål liggende under gulvet.

Med forsigtighed vil de løfte røret op og til deres forundring opdage, at det er hult, og at noget rasler indeni. Varsomt vil de fjerne rørets ene ende, og under udvisning af stor omhu vil de fremdrage en samling skrøbelige effekter: en underlig lille, aflang dims med aftagelig hætte. Efter afrensning kan de se, at der står "memory" på den. De finder en samling gamle mønter, hvorpå man kan ane tallene 2011, og de finder en sammenklistret masse af papir, som nogen tolker som tidligere tiders nyhedsmedie, og hvor de i et af hjørnerne kan skimte tallet 26. Der er flere papirer. På det ene står der konkurrence, på et andet

står der invitation.. grundsten.. maj, og på det tredje står der Dronn.. Margrethe II's 40. reg.. år.

Det rasler stadig i røret, og ud drysser nogle små sorte frø. De bliver straks over-

ført til Aarhus Universitet, hvor botanikerne efter nogen granskning finder frem til, at de stammer fra en eksotisk palme, som engang var blevet indført til Danmark.

Fortsættes side 2.

Rådmand Laura Hay dækker grundstenen med den første skovfuld cement, mens dekan Brian Bech Nielsen (tv.) og direktør Bent Lorenzen (th.) ser på. Foto: Hanne Tegllus.

STENOMUSEN

udgives af Steno Museets Venner. Bladet udkommer 3-4 gange årligt. Det sendes til foreningens medlemmer, men kan frit hentes af alle i museets foyer. Stof kan sendes til Steno Museet.

Redaktion:

Knud Erik Sørensen, ansv.

kes@kes.dk

Aase Roland Jacobsen

aase.jacobsen@si.au.dk

Hanne Tegllhus

hanne.tegllhus@si.au.dk

Hans Buhl

hans.buhl@si.au.dk

Layout:

Knud Erik Sørensen

Tryk:

Clemenstrykkeriet, 8382 Hinnerup.

STENO MUSEET

Danmarks Videnskabshistoriske Museum

C.F. Møllers Allé 2, bygn. 1100
Universitetsparken, 8000 Aarhus C
Tlf: 8942 3975
E-mail: stenomuseet@si.au.dk
Web: www.stenomuseet.dk

Åbningstider: tirsdag-fredag kl. 9-16
lørdag-søndag kl. 11-16
mandag lukket

Den dag Stenomusen...

Fortsat fra forsiden.

Man finder oplysninger om, at palmen havde vokset netop i den bygning, hvor de nu er blevet fundet. Endelig fremdrager de endnu en samenvokset masse af papir. Forsigtigt skiller de arkene fra hinanden og opdager, at det i virkeligheden er 4 små hæfter. Der er stadig gule og lilla farvespor på papiret, og øverst står der med tydelige bogstaver *STENOMUSEN*. De begynder at fundere over, hvad der mon engang fik nogen til at gemme disse ting i et rør under en bygning midt i universitetskomplekset. Som

de lærde folk de er, går de til de gammeldags arkiver. Efter en del søgning finder de frem til *STENOMUSEN* 54 og opdager til deres glæde, at netop dette hæfte indeholder en kort beretning om, hvorfor de sære ting endte i det gamle rør.

Grundstensnedlæggelse den 26. maj 2011

En lidt blæsende torsdag i maj inviterede den netop om-døbte enhed ved Aarhus Universitet, Faculty of Science and Technology, til en glædelig begivenhed, som markerede, at Væksthusene i Botanisk Have udbygges med et stort, nyt tropehus.

Planterne i den aflange del af den eksisterende væksthushusbygning er for længst flyttet til et midlertidigt opholdssted på Fyn, og fundamentet til den store udvidelse er lagt. Men en bygning af denne kaliber får ikke en god medfart, hvis ikke fundamentet besegles med en grundsten. Det var netop årsagen til dagens begivenhed.

Steno Museet, Væksthusene og bygherren
Væksthusene er en integreret del af Steno Museet, og derfor var det også Steno Museets konstituerede direktør, Bent Lorenzen, der var

dagens vært. Bent Lorenzen bød velkommen til de mange fremmødte, og han gav straks ordet til kontorchef Ulrik Abild fra Universitets- og Bygningsstyrelsen, i daglig tale kaldet UBST.

På vegne af bygherren begrundede Ulrik Abild, hvorfor nærværende projekt kunne realiseres. "I tæt samarbejde med Realdania og Aarhus Kommune har vi formået at skabe rammerne for et komplet forandret bygningsanlæg i Botanisk Have i Aarhus". Han nævnte endvidere, at Aarhus Universitets formidlingsevne vil blive styrket og skabe mulighed for større berøringsflader mellem universitet og samfund. Ulrik Abild sluttede med at nævne, at der anvendes de nyeste teknologier inden for design og materialevalg ved opførelsen af det nye tropehus. Når byggeriet står færdigt i 2013, vil Væksthusene fremstå som et moderne anlæg til glæde og gavn for alle, der besøger haven.

Væksthusene som byens oase

Næste taler var rådmand for Teknik og Miljø i Aarhus Kommune, Laura Hay, som senere skulle foretage den

Man mødtes på passagen mellem det gamle tropehus og udgravningen til det nye tropehus. Foto: Hanne Tegllus.

officielle grundstensnedlæggelse. Hun ønskede både universitetet og byen tillykke med, at det lykkedes at få iværksat dette fantastiske byggeri, som både bliver til glæde for universitetet, men sandelig også for byens borgere. Også hun udtrykte tilfredshed med, at man i den fremtidige drift af tropehuset har stræbt efter at gøre det så miljørigtigt som muligt.

Væksthuset som arkitektonisk perle

Herefter talte fakultetets dekan Brian Bech Nielsen. Han nævnte, at væksthuse i sin tid blev tegnet af Aarhus

Universitets arkitekt C.F. Møller og opført i 1968-1970 som absolut nytænkte og moderne væksthuse, der på en harmonisk måde føjede sig ind i områdets bakkelandskab. Væksthusenes karakteristiske udtryk forstærkes af tilpasningen til Botanisk Have. Han udtrykte glæde over, at når nu C.F. Møller havde haft succes med det første byggeri, var det tilfredsstillende, at det var samme firma, der nu igen stod som arkitekter for det kommende hus. Det nye tropehus vil markere sig ved sin dristige og banebrydende konstruktion, hvor der eks-

perimenteres med nye, energibesparende materialer.

“Buttom up”

– Væksthus for både læg og lær

Til sidst gik Bent Lorenzen igen på talerstolen. Han betegnede med rette det kommende tropehus som et ikon inden for moderne væksthushusbyggeri på samme måde, som de gamle væksthuse havde været. “Dengang som nu skabes der et hus, hvor form og funktion er tæt integreret, og hvor der er taget hen-

Bent Lorenzen fortæller, hvad “grundstenen” indeholder. Foto: Hanne Tegllhus.

syn til planternes behov og det omgivende landskab”, sagde Bent Lorenzen. Han fortsatte: “Formålet med huset var dengang forskning og meget lidt videnspredning og formidling. Det vender vi op og ned på nu. Nu skal publikum og videnspredning i centrum. Væksthusene skal støtte op om universitetets forpligtelse over for offentligheden.

På Steno Museet og i Væksthusene arbejder vi aktivt inden for to søjler af universitetets forpligtelser. Den ene er videnspredning, og den anden er uddannelse. Vi vil være et positivt alternativ og et supplement til folkeskoler og gymnasiers egen undervisning og læringsprincipper. Vi vil tilbyde skoler adgang til universitetet og give dem handlingsmættede dage, hvor de får indblik i naturvidenskaben på mange niveauer.

Vi tilbyder alle borgere et sted til fordybelse og et sted, hvor man kan lade op efter en travl hverdag. Det gamle tropehus ombygges til formidlingsområde med café og skiftende udstillinger. “De udbyggede væksthuse” vil indeholde oplevelser for børn og forældre, for havefolket og for botanikeren”.

Bent Lorenzen lovede, at det bliver et spændende sted, som man ønsker at vende tilbage til igen og igen. Han sluttede med at takke arbejderne for deres indsats og deres ihærdighed for at få det til at lykkes. Desuden takkede han byggeleder Keld Olsen fra Rambøll for det store arbejde med at koordinere og drive processen fremad.

Både symbolsk og dokumentarisk værdi

Efter talerne gik alle uden for bygningen og overværede, hvordan grundstenen i form af et rustfrit stålør blev lagt ned i en stenseng,

Fortsættes side 15.

kunstens tidligste litterære periode. I det tomme medicinhistoriske lokale fik han lov til at nyde stilheden, og alle kunne gå ind og sætte sig på stolen og indgå en form for dialog med ham:

Hippokrates spørger: "Du kender måske min aforisme?

- *Livet er kort,*
- *Kunsten lang,*
- *Det rette øjeblik hastigt forsvundet.*

For 2500 år siden var jeg læge i Grækenland. Jeg omtales som lægekunstens fader, fordi jeg skrev mange af mine lægelige erfaringer ned, og skrifterne er blevet brugt i lægeuddannelsen helt op til 1800-tallet".

Andre vil måske også vide, at Hippokrates har opnået evig berømmelse, fordi det var ham, der formulerede indholdet i den ed, som danske læger stadig skal aflægge i form af lægeløftet, før de får deres autorisation. Løftet forpligter lægen til at handle både etisk og moralsk, når han praktiserer sin gerning. Det fastslår bl.a., at lægen frem for alt ikke må forvolde skade, og at han har tavshedspligt.

Ja, hvad venter vi så på?

Inde i museet venter vi slet ikke – vi arbejder – for at skabe

nye gode oplevelser for alle jer, der har tid og lejlighed til at komme indenfor med skolen, med familien, alene eller med vennerne. At opbygge en ny udstilling iklædt et nyt koncept er en langvarig proces med mange møder og diskussioner, med research og med indsamling af genstande og billeder. Lokalet skal

friskes op, vægge skal bygges, og lys og lyd skal gøre rummet imødekommende og temaerne nærværende. Alle skal have lyst til at træde indenfor og lade sig forundre, og alle skal have mulighed for at opdage og opleve nye vinkler på den hverdag, vi kender så godt.

Hanne Teglhus

Den dag Stenomusen gik over i historien

Fortsat fra side 4.

hvor den, med mere eller mindre øvet hånd, blev dækket af flere skefulde cement, først af Laura Hay, dernæst af Brian Bech Nielsen og til sidst af Bent Lorenzen.

Som afslutning blev alle budt på et glas vin og en

snack indendørs, og mens snakken gik, kunne man nyde det gamle, tomme væksthushus' lange, smukke kurver og lade sig fascinere af æstetikken i de mange forløb af vandrør og rustne vinduesrammer.

Hanne Teglhus

Væksthusets smukke arkitektur og afskallede fremtoning trådte tydeligt frem, da de fleste af gæsterne var gået. Foto: Hanne Teglhus.